

Katowice, dnia 07 czerwca 2023 r.

List otwarty - petycja do Prezydenta RP, Posłów i Senatorów w sprawie zakazu obrotu na terenie RP i wykorzystywania w treningu z psami obroży elektrycznych, obroży zaciskowych i kolczatek.

Szanowni Państwo!

Występując w imieniu środowiska behawiorystów, trenerów, szkoleniowców i innych osób pracujących ze zwierzętami domowymi, pragniemy wyrazić nasz zdecydowany sprzeciw wobec praktyk szkoleniowych, które polegają na stosowaniu przemocy i wykorzystywaniu w treningu psów narzędzi, takich jak obroże elektryczne (elektroniczne, antyszczekowe), obroże zaciskowe (dławiki) i kolczatki. Uważamy, że takie metody szkolenia są nieetyczne, ponieważ powodują strach, ból i cierpienie.

W związku z powyższym wnioskujemy o całkowity zakaz używania na terenie RP w/w narzędzi oraz o zakaz stosowania w szkoleniu metod wywołujących ból, strach i cierpienie zwierząt.

W ostatnich latach z niepokojem obserwujemy wzrost wykorzystywania w szkoleniu psów metod i narzędzi awersyjnych i, z tego co obserwujemy między innymi za pośrednictwem mediów społecznościowych, są one zdecydowanie nadużywane.

Nasze środowisko zrzesza specjalistów pracujących ze zwierzętami domowymi (towarzyszącymi), w tym również z psami agresywnymi. Chcemy w jasny sposób zaznaczyć, że w naszej pracy konsekwentnie odrzucamy wszelkie metody promujące przemoc i uważamy, że używanie „narzędzi treningowych”, takich jak obroże elektryczne, obroże zaciskowe i kolczatki, w sposób jawny narusza zapisy obowiązującej w Polsce Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt.

Dzięki rozwojowi nauki w obszarach, takich jak psychologia i neurobiologia, dysponujemy niepodważalnymi dowodami na to, że sprawianie bólu oraz wywoływanie w psach emocji strachu i przerażenia zamiast rozwiązywać problem - może go jeszcze bardziej nasilić.

Po pierwsze, podczas treningu awersyjnego występuje problem regulacji nasilenia bodźca awersyjnego, co może skutkować wywołaniem silnego bólu oraz lęku lub agresji u zwierzęcia^{1,2}.

Istnieje również ryzyko nieintencjonalnego skojarzenia bodźca elektrycznego z niepowiązanymi bodźcami zewnętrznymi, co może prowadzić do nieprzewidywalnych reakcji psa^{1,3} oraz przyczynić się do nasilenia lękowych i agresywnych zachowań⁴⁻⁶.

Stosowanie wobec psów przemocy prowadzi także do pogorszenia relacji między psem a opiekunem lub psem a szkoleniowcem, burząc zaufanie, będące filarem poczucia bezpieczeństwa. Pies, który nie czuje się bezpiecznie w relacji, może reagować obronnie nawet w sytuacji pozornie neutralnej.

Metody awersyjne skupiają się na zatrzymaniu zewnętrznego objawu problemu, pomijając jego przyczyny. Nie możemy zatem mówić o modyfikacji niepożądanego zachowania, a jedynie o jego zahamowaniu. Zahamowane reakcje psa mogą zostać odhamowane w najmniej spodziewanym momencie i stanowić zagrożenie zarówno dla ludzi, jak i innych zwierząt.

Należy również zauważyć, że dystres na poziomie neurologicznym blokuje procesy uczenia się. W efekcie pies poddany szkoleniu awersyjnemu, który niewątpliwie uruchamia w organizmie reakcję stresową, będzie uczył się wolniej, jeśli w ogóle zdoła wejść w tryb nauki.

Ostatecznie, zezwalając na korzystanie z rzeczonych metod, zwiększamy ryzyko nadużywania ich zarówno przez trenerów, jak i opiekunów psów, szczególnie w sytuacjach silnego wzburzenia emocjonalnego^{3,7}.

Dzięki osiągnięciom współczesnej nauki możemy korzystać z wielu skutecznych, a jednocześnie bardziej humanitarnych metod szkolenia, opierających się na wzmocnieniu pozytywnym, komunikacji oraz budowaniu zaufania i więzi ze zwierzętami. Metody te pozwalają trwale modyfikować zachowanie zwierzęcia i wyeliminować zaburzenia behawioralne. Kluczową rolę odgrywa tutaj odpowiednio przeprowadzony trening pozytywny^{8,10-15}, a w przypadkach wysoce skomplikowanych z pomocą przychodzi dynamicznie rozwijająca się medycyna behawioralna, a zwłaszcza psychiatria weterynaryjna. Nadmieniamy również, że pomimo stosowania obrożi elektrycznych przez licznych trenerów od wielu lat, nie ma dowodów potwierdzających, że są one skuteczniejsze w szkoleniu psów niż metody pozytywnego wzmocnienia^{3,6,8,9}.

Wzrastające zrozumienie roli teorii uczenia się w kontekście dobrostanu psów prowadzi do promowania przez światowe i europejskie organizacje szkoleniowe, charytatywne i akademickie metod uważanych za bardziej humanitarne. Obecnie w wielu krajach, takich jak Niemcy, Szwecja, Norwegia, Szwajcaria, Austria, Holandia, Finlandia, Islandia, Francja i Wielka Brytania, podejmuje się działania legislacyjne lub już wprowadzono w nich zakazy bądź ściśle ograniczenia dotyczące korzystania w szkoleniu psów z praktyk wywołujących ból i strach, w tym z obrożi elektrycznych, antyszczekowych, zaciskowych i kolczatek.

Oczekujemy wprowadzenia podobnego zakazu w Polsce. Pragniemy zachęcić osoby mające wpływ na tworzenie prawa w naszym kraju do podjęcia kroków w celu ustanowienia zakazów lub ograniczeń dotyczących używania awersji w szkoleniu zwierząt oraz zakazu sprzedaży i używania narzędzi wywołujących ból oraz cierpienie.

Apelujemy do wszystkich zaangażowanych w trening i pracę z psami, w tym behawiorystów, zoopsychologów, szkoleniowców, lekarzy weterynarii, hodowców, opiekunów psów, organizacji zajmujących się ochroną zwierząt oraz władz ustawodawczych, o poparcie naszej inicjatywy.

Jesteśmy przekonani, że taka zmiana przyniesie wymierne korzyści, przede wszystkim zwierzętom domowym, ale także opiekunom psów i społeczeństwu w ogóle. Działając wspólnie z pozycji empatii możemy stworzyć świat, w którym zwierzęta są traktowane z godnością i przysługującym im szacunkiem.

Z poważaniem
Beata Leszczyńska
Prezes Zarządu Stowarzyszenia
Behawiorystów i Trenerów COAPE
www.behawiorystycicoape.pl

Wspierają nas:

Bibliografia:

1. Polsky, R. Can aggression in dogs be elicited through the use of electronic pet containment systems? *J. Appl. Anim. Welf. Sci.* **3**, 345–357 (2000).
2. Schalke, E., Stichnoth, J., Ott, S. & Jones-Baade, R. Clinical signs caused by the use of electric training collars on dogs in everyday life situations. *Appl. Anim. Behav. Sci.* **105**, 369–380 (2007).
3. Blackwell, E. J., Bolster, C., Richards, G., Loftus, B. A. & Casey, R. A. The use of electronic collars for training domestic dogs: estimated prevalence, reasons and risk factors for use, and owner perceived success as compared to other training methods. *BMC Vet. Res.* **8**, 93 (2012).
4. Christiansen, F. O., Bakken, M. & Braastad, B. O. Behavioural changes and aversive conditioning in hunting dogs by the second-year confrontation with domestic sheep. *Appl. Anim. Behav. Sci.* **72**, 131–143 (2001).
5. Biobehavioral monitoring and electronic control of behavior. in *Handbook of Applied Dog Behavior and Training, Volume Three* 557–633 (Blackwell Publishing Professional, 2008).
6. Cooper, J. J., Cracknell, N., Hardiman, J., Wright, H. & Mills, D. The welfare consequences and efficacy of training pet dogs with remote electronic training collars in comparison to reward based training. *PLoS One* **9**, e102722 (2014).
7. Schilder, M. B. H. & van der Borg, J. A. M. Training dogs with help of the shock collar: short and long term behavioural effects. *Appl. Anim. Behav. Sci.* **85**, 319–334 (2004).
8. Hiby, E. F., Rooney, N. J. & Bradshaw, J. W. S. Dog training methods: their use, effectiveness and interaction with behaviour and welfare. *Anim. Welf.* **13**, 63–69 (2004).
9. China, L., Mills, D. S. & Cooper, J. J. Efficacy of dog training with and without remote electronic collars vs. a focus on positive reinforcement. *Front. Vet. Sci.* **7**, 508 (2020).
10. Rooney, N. J. & Cowan, S. Training methods and owner–dog interactions: Links with dog behaviour and learning ability. *Appl. Anim. Behav. Sci.* **132**, 169–177 (2011).
11. Guilherme Fernandes, J., Olsson, I. A. S. & Vieira de Castro, A. C. Do aversive-based training methods actually compromise dog welfare?: A literature review. *Appl. Anim. Behav. Sci.* **196**, 1–12 (2017).
12. Ziv, G. The effects of using aversive training methods in dogs—A review. *J. Vet. Behav.* **19**, 50–60 (2017).
13. Masson, S. *et al.* Electronic training devices: Discussion on the pros and cons of their use in dogs as a basis for the position statement of the European Society of Veterinary Clinical Ethology. *J. Vet. Behav.* **25**, 71–75 (2018).
14. ELECTRONIC TRAINING DEVICES: ESVCE POSITION STATEMENT. <http://www.vdwe.be>
<http://www.vdwe.be/wp-content/uploads/2019/01/ESVCE-Position-Statement-e-collar-2018-ENG.pdf> (2019).
15. Stallard, C. A ban on using electric shock collars is great – but we need to ban sales of aversive devices to protect pets. www.bluecross.org.uk <https://www.bluecross.org.uk/news/we-need-to-ban-aversive-devices-to-protect-pets> (2022).